

Motion till riksdagen

1989/90:A55

av Jan Fransson m.fl. (s)

med anledning av prop. 1989/90:76

Regionalpolitik för 90-talet

”Målet för det länsutvecklande arbetet i Skaraborgs län är att utveckla en stark tjänstesektor i ett fortsatt råvaruproducerande och varubearbetande län. En stark tjänstesektor förutsätter en utveckling inom både den offentliga och den privata sektorn. Tätortsstrukturen och livsmiljön i länet utgör en värdefull del av länets attraktionskraft och därmed för utveckling av länets näringsliv. Ortsstrukturen förutsätter samverkan i länet och uppslutning kring Skövdes roll som centralort.

Målsättningen bygger på en vision om ett Skaraborg i balans i förhållande till utvecklingen i omvärlden och där länets värde för landet illustreras av att det tilldelas rimliga resurser för fortsatt utveckling.”

Denna vision prövas just nu i Skaraborgs län i samband med revidering av den gemensamma grundsynen för länet. Visionen stämmer bra överens med de tankar som skymtar i det allmänna resonemanget i 1987 års regionalpolitiska kommittés slutbetänkande.

Det tidigare jordbrukslänet Skaraborg har under de senaste årtiondena förvandlats till ett län som präglas av tillverkningsindustri med betydande inslag av tung produktion. Liksom övriga Västsverige är länet mycket beroende av bilindustrin.

Verkstadsindustrin i länet består av dels ett antal stora företag/produktionsenheter, huvudsakligen med utvecklingsfunktioner förlagda utanför länet men med en hög produktionsteknisk kapacitet, dels ett relativt stort antal småföretag, i flertalet fall underleverantörer till större företag inom och utom länet, särskilt inom transportmedelsindustrin; antalet arbetsställen inom tillverkningsindustrin i länet med högst 50 anställda var 1984 enligt SCB:s industristatistik 295 (varav 99 inom verkstadsindustri och 82 inom trävaruindustri).

Flera av de mindre företagen bedöms ha en relativt låg teknisk nivå; bedömare i länet har således ansett det vara en av de viktigaste åtgärderna att stärka dessa företag, för att de skall kunna genomföra egenbaserad produktutveckling och öka sin marknadsföring. Företagen kräver insatser såväl på teknik- och ekonomistyrningsområdena som inom områden som produktutveckling, design och marknadsföring. Det senare gäller i stor utsträckning även för den i länet sysselsättningsmässigt betydande trävaruindustrin (bl.a. möbeltillverkning). Dessutom krävs att åtgärder av olika slag genomförs för att öka företagens intresse för internationella marknader.

I sitt remissyttrande över "Fungerande regioner i samspel" (SOU 1989:55) pekar också länsstyrelsen i Skaraborgs län på betydelsen av utveckling av Högskolan Skövde. Högskolan är på väg att utvecklas till det nav i utvecklingsarbetet som tanken är och en fortsatt satsning är nödvändig för att möta framtiden. Vi hänvisar här till en gemensam socialdemokratisk västsvensk motion.

Även om jord- och skogsbruket med dess förädlingsverksamheter har minskat sin betydelse för länet spelar de fortfarande en viktig roll sysselsättningsmässigt. Omställningen inom jordbrukssektorn kommer i Skaraborg att medföra betydande svårigheter. Den till jordbrukssektorn knutna, sysselsättningsmässigt mycket viktiga förädlingsindustrin är för närvarande i alltför hög grad inriktad mot produktion och tillvaratar dåligt förädlingen av länets råvaror.

I dag är det främst inom tjänstesektorn, såväl den offentliga som den privata, som Skaraborg har svårt att hävda sig. Den privata tjänstesektorn i länet tillhör de minsta i riket. Ett konkret inriktat arbete har, delvis i anslutning till industriverkets intentioner, initierats av bl.a. länsstyrelse och lands-ting med syfte att såväl stärka tjänstesektorn i länet som öka andelen tjänsteköp inom länet. Högskolan bedöms därvid ha en central roll genom sina avancerade program inom i första hand datavetenskap och ekonomi.

Enligt vår mening skulle statens medverkan i en utlokalisering av såväl statlig som privat tjänsteverksamhet från storstadsområdena ge länet ett värdefullt stöd i dess egna ambitioner att bl.a. stärka Skövdes roll som centralort.

Den offentliga sektorn i länet har stora likheter med industrin, d.v.s. flertalet verksamheter är av förvaltande eller operativ art och med "utvecklande" funktioner utanför länet.

Den offentliga sektorn har en viktig roll som arbetsgivare för kvinnorna. Detta är särskilt tydligt i vissa delar av Skaraborgs län. Olika projekt bör även fortsättningsvis kunna genomföras som leder fram till en arbetsorganisation som bl.a. innebär fler heltidstjänster för kvinnor och därmed bättre försörjningsmöjligheter. I sammanhanget bör understrykas det ansvar som åvilar även privata arbetsgivare liksom fackliga organisationer att arbeta för förbättringar i arbetsorganisationen. Vi föreslår att riksdagen uttalar sig för fortsatta jämställdhetsinsatser i allmänhet och i glesbygd i synnerhet.

I det regionalpolitiska arbetet inom Skaraborgs län finns en fiskevårdsanläggning i Gullspång med i planerna. Satsningen på en fiskevårdsanläggning i Gullspångs kommun har flera ansatser.

1. Gullspångs kommun har sedan en lång tid tillbaka haft problem. En rad företagskriser har gjort att man på många sätt har en situation påminnande om den som råder i de angränsande Bergslagskommunerna.

2. Gullspångslaxen är en art som är i utdöende. De naturliga lekplatserna har försvunnit i samband med kraftverksutbyggnad i Gullspångsån. Skall artens fortlevnad garanteras måste en rationell odling till.

Initiativ till fiskevårdsanläggningen har redan tagits och det måste vara av riksintresse att Gullspångslaxen ges en möjlighet att överleva. Ett statligt stöd till fiskevårdsanläggningen skulle således ha dubbel effekt och därmed utgöra ett bra exempel på objekt som kan stödjas av medel som regeringen vill disponera för insatser i stödobjekt i anslutning till stödområdena.

Hemställan

Mot. 1989/90

A55

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om stöd till en fiskevårdsanläggning i Gullspängs kommun,

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om behovet av en stärkt tjänstesektor i Skaraborgs län.

Stockholm den 26 mars 1990

Jan Fransson (s)

Sven-Gösta Signell (s)

Anders Nilsson (s)

Birgitta Johansson (s)

Kjell Nordström (s)